

คู่มือโครงการส่งเสริมการเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566  
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร  
กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร  
กิจกรรมย่อยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักแบบครบวงจร

1. ความสอดคล้อง

- 1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 3 การเกษตร  
- แผนแม่บทย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

2. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรผู้ผลิตพืชผักส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย มีพื้นที่ทำการเกษตรขนาดเล็ก รูปแบบการผลิตและการตลาดเป็นแบบต่างคนต่างทำ ต่างคนต่างขาย ส่วนใหญ่ขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ไม่มีการวางแผนการผลิต และเกษตรกรบางรายยังไม่เห็นความสำคัญของการผลิตพืชผักให้ปลอดภัย ในขณะที่ปัจจุบันตลาดมีความต้องการสินค้าที่มีคุณภาพ และปลอดภัย โดยตลาดต้องการทำการตกลงซื้อขายล่วงหน้ากับกลุ่มเกษตรกร ทั้งในเรื่องของชนิดพืชผัก ปริมาณ และราคา ดังนั้น เกษตรกรจึงมีความจำเป็นในการเรียนรู้การทำงานในรูปแบบกลุ่ม รู้จักวิธีการบริหารจัดการร่วมกัน ทั้งในเรื่องการวางแผนการผลิตและการตลาด และเรียนรู้วิธีผลิตพืชผักให้ปลอดภัย เพื่อให้เกษตรกรได้ปรับตัว สามารถทำการซื้อขายกับตลาด ก่อให้เกิดความมั่นคงให้กับอาชีพทางการเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตพืชผัก

กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผักครบวงจร โดยมุ่งหวังให้เกษตรกรผู้ผลิตพืชผัก ได้เรียนรู้วิธีการผลิตพืชผักที่ปลอดภัย มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด และเรียนรู้ในด้านต่างๆ ตามที่เกษตรกรมีความสนใจ ผ่านกระบวนการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกษตรกรรู้จักการทำงานในรูปแบบกลุ่ม และมีความพร้อมในการก้าวสู่กระบวนการทำการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่ต่อไป

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผักครบวงจร และสามารถถ่ายทอดให้กับเกษตรกรได้
- 3.2 เพื่อให้เกษตรกรตระหนักถึงความสำคัญของการผลิตพืชผักให้ปลอดภัย และสามารถผลิตพืชผักที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ
- 3.3 เพื่อให้เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่ม สามารถบริหารจัดการการผลิตและการตลาดร่วมกัน และมีความพร้อมในการก้าวสู่กระบวนการทำการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่ต่อไป

4. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

- 4.1 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านผักระดับจังหวัด ระดับอำเภอ จำนวน 24 ราย เจ้าหน้าที่ระดับเขต จำนวน 6 ราย และเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง จำนวน 5 ราย รวมทั้งสิ้นจำนวน 35 ราย
- 4.2 เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย 12 จังหวัด จังหวัดละ 25 ราย จำนวนทั้งสิ้น 300 ราย

4.3 ดำเนินการในพื้นที่ 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดสตูล จังหวัดปัตตานี จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดตาก

## 5. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

### 5.1 พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่

พัฒนาความรู้และเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผักครบวงจร โดยจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการในระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับเขต และส่วนกลาง จำนวน 35 ราย จำนวน 1 ครั้ง

### 5.2 ถ่ายทอดความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผักครบวงจร ให้แก่เกษตรกร

5.2.1 สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ คัดเลือกเกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกร ซึ่งอาจเป็นเกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกรรายเดิมที่ต้องการพัฒนาต่อยอดในการพัฒนาด้านต่างๆ หรือเกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกรรายใหม่ ที่มีความสนใจและพร้อมเข้าร่วมโครงการ จังหวัดละ 25 ราย รวมเกษตรกรทั้งหมด จำนวน 300 ราย พร้อมจัดเก็บข้อมูลเกษตรกรและข้อมูลพื้นฐานการผลิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของเกษตรกร

### 5.2.2 อบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร ในการผลิตพืชผักครบวงจรในพื้นที่เป้าหมาย

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ ให้แก่เกษตรกร หลักสูตรตามวิเคราะห์ปัญหาและตามความต้องการของเกษตรกร

### 5.2.3 ประชุมเชื่อมโยงการผลิตและการตลาดพืชผักครบวงจร

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดประชุมเพื่อเชื่อมโยงการผลิต และการตลาดพืชผักครบวงจร

### 5.3 จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตพืชผักครบวงจร

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตพืชผักครบวงจร โดยคัดเลือกแปลงเกษตรกรที่เหมาะสมและสมัครใจเป็นแปลงเรียนรู้ และถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ตามประเด็นความต้องการของเกษตรกรเป้าหมาย ผ่านรูปแบบโรงเรียนเกษตรกร โดยมีการสาธิต การฝึกปฏิบัติร่วมกันในแปลงเรียนรู้

5.4 สำนักงานเกษตรจังหวัดส่งข้อมูลเกษตรกร และข้อมูลพื้นฐานการผลิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และรายงานผลการดำเนินงานโครงการให้กรมส่งเสริมการเกษตร

### 5.5 ติดตามและประเมินสถานการณ์

ส่วนกลาง ติดตามการดำเนินงานโครงการและประเมินสถานการณ์การผลิตพืชผัก

## 6. ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการระหว่างเดือน ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

## 7. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี 2565			ปี 2566								
	ต.ค. 65	พ.ย. 65	ธ.ค. 65	ม.ค. 66	ก.พ. 66	มี.ค. 66	เม.ย. 66	พ.ค. 66	มิ.ย. 66	ก.ค. 66	ส.ค. 66	ก.ย. 66
1. พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ เรื่อง เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผักครบวงจร จำนวน 1 ครั้ง		←	→									
2. ถ่ายทอดความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผักครบวงจร ให้แก่เกษตรกร 2.1 คัดเลือกพื้นที่และกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายพร้อมจัดเก็บข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ 2.2 อบรมถ่ายทอดความรู้ อบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร หลักสูตรตามที่วิเคราะห์ปัญหาและตามความต้องการของเกษตรกร ...2.3 จัดประชุมเชื่อมโยงการผลิตและการตลาดพืชผัก	←	→				←	→					
3. จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตพืชผักครบวงจร					←	→						
4. ส่งข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และรายงานผลการดำเนินงานโครงการให้กรมส่งเสริมการเกษตร					←	→						
5. ติดตามและประเมินสถานการณ์การผลิตพืชผัก	←	→										

## 8. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

### 8.1 ผลผลิต (output)

เจ้าหน้าที่สามารถให้ความรู้และคำแนะนำ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผักครบวงจร

### 8.2 ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรมีความรู้และสามารถผลิตพืชผักครบวงจรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

### 8.3 ตัวชี้วัด (ตรงกับเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2566 ขวาคาดแดง)

เชิงปริมาณ เกษตรกรจำนวน 300 ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผักครบวงจร

เชิงคุณภาพ ร้อยละ 80 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถผลิตพืชผักให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

**9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (ระบุประโยชน์ การเปลี่ยนแปลงที่คาดว่าจะได้เมื่อสิ้นสุดโครงการ ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ และต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์)**

- 9.1 เจ้าหน้าที่และเกษตรกร มีความรู้และความเข้าใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผักครบวงจร
- 9.2 เกษตรกรรายย่อยมีความสนใจและต้องการผลิตพืชผักในรูปแบบกลุ่ม

**10. การประเมินผลโครงการ (ต้องระบุ ตัวชี้วัดและวิธีการประเมินผลให้ชัดเจนว่าจะมีการติดตามประเมินผลได้อย่างไร เมื่อใด)**

ติดตามจากระบบ e - project

**11. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ**

สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร

1. ชื่อ นางมาลินี ยუნานนท์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร

โทรศัพท์ 02-9406125

E-mail: malineey@hotmail.com

2. ชื่อ นางปदारณี ธรรมธร

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมพืชผักและเห็ด

โทรศัพท์ 02-9406106

E-mail: padaranee5.3@gmail.com

---